ސާލިހާ މުޙައްމަދު ބަޔަކާބެހޭ

– ބަޔަކު ދޮރުބަކިރުމު ބުރަސަދިޔުމަކީ –

މިދުވުމުގައި ހުރާގޭ މުޙައްމަދު
ވަނީވާނަ މިދަރަނީގޭ ދަރުބަސްކޮށް ރަދިނިނާ
އައްބައްދާހު ދަރުބާރު ހުރުހުނިގޭ އަލްއަމިދު
ބަސަދިން ބޯދު ދަރީގާނަބިދެލާނަދާ އައްސަބޫޓު
މުޙައްމަދު ވަނީވާނަނަވެ. މިވަނީވާނަދާ
ބޯދު ބާބާ ފިޔަލި ދަރުބަސްކޮށް ރަދިނިވެ. މި
ވަނީވާނަލި ވޮރިކަމަކު ނުވާމަ ރަސަނަކަމަކު
ނިރާދަކަމަކު ބާނުމަ ބާފިޅުވެ. ހަރިކާވާ
ބާރުމަދު ނަމިބަކަމެހި ވަރުދަދު ވަހުކުވާނުއް
ވެއެވެ.

ނަސީބު ދިމާލަކީ ގޮތުން ދަރުބަސްކޮށް
ރަވުނު ރާއްޖޭގެ ރަސަ ކަނިދެއްވި އިބްރާހިމް
ރަސަ ގެފާނުގެ މުޙައްމަދު ވަނީލު ފާނަނަވެ.
މިރަދަނުގެ ނަނުފިޔަލި އައްސަ ޚުދުމާނު
މުޙައްމަދު ޙިޔާތުއްދީން ސުލްޠާނުވަރަން
ވަނީ ހިނިކި މަގުރަދުންނަވެ. ރަސަކަމަކު
އިސްވެ ވަދަ އިގަދި 1766 މ. ގައެވެ. މިރަދުން
ނަނު ރަސަކަނަ ދިއުގޮނު ދަރުބަސްކޮށް ރަދިނިގެ
ވަކިވުނުގޭ ބޮޑުކޮން ވަރަކު އިބްރާހިމް ކަކަނިވާރު
ގަންހާ ފައުޖޭއެވެ. އަބޮޑުކޮނު ރަރަނު އިސަ

ބޮޑުކުނިހިމި ދޮނުނުވި ދިހާ މުޙައްމަދު
ވަނީވާނާއި އަލިހި ރަނުނަނަ ބަނުގާރި ދާއިރާގެ
ވާނަވ. މިދަބު ރާބުނާނާ މިބޮޑުކުނާ ރަމާފިޅު
ބަދަނާ އަރަވުރަށް ސިޔާސީ ދާއިރާގައި ބައްވަރަސް
ރާވައިދިއެވ. މިހާރުދުވައި ހުރާގޭ ބޮޑުކުނާގެ
އަހަފިލި ބޮޑުން ސިޔާސީ ބާރުބޯ. ހިރުނަނުވ.
ރާއްޖެނުގެ ބަހަރަފިޔަލި ހިރުނަނުވ. މިސަރުގޭ
ހާމިނުމަދު ނާމުދުނުދަނި މުޙައްމަދުގެ ވެ.
މިސަން ދުގަދި ބައިފިރިވާ ވަރާއިރިވަދު ހަދުރު
ނަނު އަނުގަދުނު ގެނުދިހައްވ. މިނުނަދުނު
ހަދުރު ރުނުނަވި ސިޔާސީ ބާރުމައްކަރި
ކަގާއަރު ނަމިއިރިވިނުނަވ. ވަގުތު ގޭރުނު
ދެނުނަވ.

ދިހާތޯއް ދީނުން ބަނުގާރި ދާއިރާ ނަނަ
ރަނިގެއިރާވުހި ހިއްވަރުފޮގަދަ ބޮޑުކުނާ
ސަނު ރާއްޖޭ ބަނުގާރި ދާއިރާގެ ރަނިގެއިރާވަ
ފޮރުނު އާނިހިފަދަ ރަގަނުނަވާނަވެ.

ވޮރިކަމަކު ދަރިވެރި ރުމަވި ބާޖީ
ބޮޑުން ހާއްފުވާގެ ވަނުގުވަރު ނަނިއި
ވައި ރުނުނަ ބަދިބާ ގެދުނުއްވައި ހަނަނު

އެއްޗިހާ ގެންގޮސް ދިރުމަށް މިހަރަކު ފާހަގަ

ކުރެވޭ ގޮތަކަށް ނުލިބުނު ވަކި ފަސްގަނޑެއް އެކި

ރަށްރަށުގެ ކަނޑުފާރުގައި އެކި ގަސްގަހަށް ހޭދަ

ކުރާ ވަގުތުގެ ތެރޭގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަލިތައް

ދޮށު ވެއްޓުމުން ކުލަ ބަދަލުވާ ޚާއްޞަ ވައްތަރެއް

ހުރެއެވެ. (މިސާލަކަށް ބޮޑުގަނޑު ފޮނިކެޔޮ

ގަސްގަހާއި ބާވަތްތަކެވެ.) ކެހެރި

އަލަށް ބަލަން ކަމަކު ހުރިހާ ގޮތަކުން

އެވެ. މިސާލަކަށް ޤުދުރަތުން ދޭ ނިޢުމަތް

ވެސް އެބަހުރެއެވެ. އަދި ދިވެހިން ހަރަދުކޮށް

ސަލާމަތްވާ ގޮތުގެ ބޮޑެތި ވަސީލަތެއް ބޭނުމަ-

ކުރުމަށް ބަދަލުވެ، ރަށްރަށުގެ ތިމާވެށީގެ ބޮޑު

ބާވަތްތަކުގެ ސަބަބުން ހަމަ އެކަނި ދިވެހިރާއްޖޭގެ

ބޮޑު ނިޢުމަތް އެބަހުރި ކަމެވެ. ކަނޑުގެ

ވަރުގަދަ ރާޅުތަކުން އަތިރިމަތި ކަހާލަ

ގެންދެއެވެ. ސަރަޙައްދުގެ އެކި ރަށްރަށުގެ

ސިފަ ބަދަލުވެ، އެރަށުގެ ފަސްގަނޑު

ނަގާ ދިޔުމުން ދިރުމަށް ކުރާ އަސަރުތައް

ފެނެއެވެ. ކަނޑުގެ ރާޅުތަކުގެ ބާރުގައި ދިރިއުޅުން

ހަމަޖެހޭ ގޮތަށް ހިމާޔަތްކުރަން. މިހެން

އެހެންވެ ޖަޒީރާގެ ފަސްގަނޑު ސަލާމަތް ރައްކާތެރި

ކުރުމަށް އެކުލަވާލާފައިވާ ހަރަކާތްތައް ކުރިއަށް

ގެންދަން އެބަޖެހެއެވެ. ވަކިން ވަކި

ރަށްރަށުގެ ބޭނުންތައް ހަރުދަނާކުރުމަށް

ކުރިޔަށް ގެންދެވޭނެ ގޮތްތައް ތަރައްޤީ ކުރުމަކީ

މުހިންމު ކަމެކެވެ.

ތާރީޚުން އެނގޭ ގޮތުގައި ދިވެހީންގެ

އެކި ރަށްރަށުގެ ބާޒާރުތަކުގެ ވިޔަފާރި

ކުރެވުނު ގޮތް މިއަދާއި ދިމާ ނުވެއެވެ.

ބިޔަ ބަދަލުތަކާއެކު ދިވެހި ރާއްޖޭގެ

ބިން ބަދަލުވުމާއި ކަނޑުގެ ވިހަ އެކަށީގެން

ފަސްގަނޑުގެ ހަމަ ތަނެއް ދިރުމަށް

ރަށްރަށުގެ ސިފަ ބަދަލުވާއިރު

މިރާޅު. އެކި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަޔަކު

ބައިވަރު ތަނެއް ދެކެވެއެވެ.

މިސާލު އެކި ރަށްރަށުގެ ތަފާތު

ސިފަތައް ބޮޑެތި ފަސްގަނޑުގެ ބަދަލުތަކެއް

ހުރިހާ ދުވަހަކު ބޮޑަށް ބަދަލުވާ ކަމެކެވެ

ރަށްރަށު އެކިއެކި ގޮތުގެ ދިރުން

ފެނިގެންދާ ރަށްރަށުގެ ކަނޑު ހިނގާ ބަޔަކު

ގެނެސްދެއެވެ. މިއީ ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީއާ

އެއްކޮށް ފަރުވާ ކުރެވޭ ފެނިގެންދެއެވެ. (ނިމުނީ)

ސުވާލު މުބާރާތް: ފަތުރުވެރިކަމުގެ 53 ވަނަ އަދަދުގެ 5 ވަނަ ޞަފްޙާގެ ދެވަނަ ކޮލަމުގެ ދަށުގައި "ރަށްރަށުގެ އެކިއެކި ފަސްގަނޑުތަކުގެ" މިއީ ބޮޑު ތަރައްޤީއެއް "ރަށްރަށުގެ ދިރިއުޅުމުގެ ތެރެއިން" މިފަދަ.

އަދި 28 ވަނަ ޞަފްޙާގެ 25 ވަނަ ފޮތުގެ ދަށުގައި "ދިވެހި" ފަސްގަނޑުގެ ތަރައްޤީ ކުރުމަށް އެކުލަވާލެވިފައެވެ. ކަނޑުގެ ތެރޭގައި "ކަރަ" އެވެ. މިހެން. ފަތުރުވެރިކަމުގެ މިއަދަދުގެ ބައިވަރު ތަނެއް ކިޔުންތެރިން ފާހަގަކޮށްދީފައި ވާތީ ކަނޑުގެ ސަމާލުކަން ދަންނަވަން.